

aparèixer, l'any 1917, amb el títol de *Volkskundliche Bibliographie*, sota la direcció de John Meier i E. Hoffmann-Krayer, ha estat represa, després de la interrupció soferta el 1941, per la Comissió Internacional d'Arts i Tradicions Populars (CIAP), amb un títol complicadament i innecessàriament trilingüe, sota la direcció de Paul Geiger, amb l'ajuda de Robert Wildhaber. El 1949 aparegué un volum que comprenia la bibliografia dels anys 1939-41 (XXIV + 274 pàgs.) i el 1950 un altre que comprenia la dels anys 1942-47 amb suplement dels anys anteriors.⁵ El contingut d'aquests volums està repartit en vint-i-dues grans seccions, els títols dels quals donen clara idea de llur interès: 1) Folklore general; 2) Habitació; 3) Construccions; 4) Coses; 5) Marques; 6) Tecnologia: arts i indústries populars; 7) Caràcters i tipus del poble; 8) Vestits; 9) Menjar i beguda; 10) Costums, festes, jocs; 11) Costums socials; constitució; dret popular; 12) Crencences populars; 13) Medicina popular; 14) Meteorologia popular; 15) Folklore literari en general; 16) Poesia popular; 17) Música i dansa, etc.; 18) Conte, narració, farsa, mite i llegenda; 19) Teatre popular; 20) Altra literatura popular; 21) Parlar del poble; 22) Els noms. — R. ARAMON I SERRA.

La Societat Internacional Arturiana.— En el segon Congrés Arturià, reunit a Quimper el setembre de 1948, s'acordà la creació de la Societat Internacional Arturiana amb l'objecte de coordinar els estudis sobre la Matèria de Bretanya, i amb aquests tres fins principals: organització d'un congrés cada tres anys; publicació d'un butlletí bibliogràfic, i creació d'un centre de documentació arturiana a París. La societat té un comitè central, resident a París, i deixa organitzar independentment les seccions nacionals.

El 1951, la S.C.E.H. s'adherí a la S.I.A. i encarregà al signant d'aquestes ratlles la constitució d'una secció hispànica. Donada l'intima relació dels textos arturians castellans i galaico-portuguesos, fou proposat, i s'acceptà, que aquesta secció pogués tenir un marc més ample que el de l'Estat espanyol, amb la participació de romanistes portuguesos. D'acord amb aquest criteri, el 1952 es constituí una secció peninsular dins la S.I.A., el comitè de la qual quedà constituït de la següent manera: Ramon Menéndez Pidal (Madrid), president; Manuel Rodrigues Lapa (Anadia), vice-president, i Pere Bohigas (Barcelona), tresorer-secretari.

La Societat Internacional Arturiana publica un butlletí, que té per objecte principal registrar tots els llibres i articles sobre la matèria de Bretanya, que es publiquen durant l'any. Això no obstant, per raons pràctiques, en els primers números s'admeten bibliografies d'anys anteriors, des del 1939. Queden excloses d'aquesta bibliografia les obres que no tracten directament del tema (per exemple els estudis sobre l'amor cortès), les obres de marcat caràcter popular o imaginatives, i els resums continguts en obres de caràcter general. Els articles bibliogràfics, ordenats per països, estan redactats seguint el mateix patró, i es divideixen en textos i estudis crítics, aquests subdividits en llibres, articles i recensions. En el vol. IV hi ha una bibliografia de la Península Ibèrica, establerta pel signant d'aquestes ratlles, que comprèn els anys 1940-1952.

A partir del vol. II, després de les bibliografies, són publicats alguns articles crítics sobre temes propis del Butlletí. Al final hi ha sempre un noticiari arturià i la llista de membres i entitats adherides. — PERE BOHIGAS.

Publicacions lul·lianes. — Després d'alguns anys d'interrupció, motivada principalment per la llarga malaltia de mossèn Salvador Galmés, l'infatigable difusor de la producció

5. Cf. "Est. Rom.", II (1949-50), 306-307.

1. "Bulletin Bibliographique de la Société Internationale Arthurienne: Bibliographical Bulletin of the International Arthurian Society". Apareguts fins ara cinc volums: I (1949), 72 pàgs.; II (1950), 114 pàgs.; III (1951), 118 pàgs.; IV (1952), 116 pàgs.; V (1953), 126 pàgs.

lulliana que ens deixà el 25 d'abril de 1951,¹ ha estat represa a Mallorca la publicació de les «Obres originals de l'Il·luminat Doctor Mestre Ramon Lull». Els dos darrers volums apareguts (XIX i XX de la sèrie), dels quals hom pogué donar a penes compte a causa de la guerra civil del 1936-39,² comprenien les obres rimades de Llull; mossèn Galmés havia tingut cura, com per als volums precedents des del V, de la preparació de llur text; Ramon d'Alòs-Moner, l'altre il·lustre lullista, mort el 9 de febrer de 1939, hi havia posat un lluminós estudi com a pròleg. El volum XXI, publicat el 1950 sota el patronatge, com els volums anteriors, de la Diputació Provincial de Balears i de l'Institut d'Estudis Catalans, conté el *Libre de Home*, el *Libre de Ànima Racional* i el *Libre dels Àngels*; el P. Miquel Tous i Gayà tingué a càrrec seu la transcripció dels textos; el P. Rafael Ginard i Bauçà en redactà els estudis preliminars.

La col·lecció «Els Nostres Clàssics», que l'any 1947 podia reprendre la seva activitat, llargament interrompuda,³ ha publicat el segon volum del *Libre d'Evast e Blanquerna*, a cura de mossèn Salvador Galmés i amb revisió de Pere Bohigas (el primer volum aparegué el 1935 i confiem que no es farà esperar massa el tercer, el qual comprendrà el final del text).

Entre la publicació de versions d'obres de Llull cal recordar: dins la col·lecció «Kleiner Bücher christlicher Weisheit aus zwei Jahrtausend», *Das Buch vom Liebenden und Geliebten*, magníficament posat en alemany per Ludwig Klaiber (Olten 1948);³ dins la «Biblioteca de Autores Cristianos», les *Obras literarias (Libro de Caballeria, Blanquerna, Félix de las Maravillas, Poesias)*, a cura dels PP. Miquel Batllori i Miquel Caldentey, amb la col·laboració de mossèn Salvador Galmés i el P. Rafael Ginard (Madrid 1948);⁴ dins la «Colección Austral», el *Libro de Caballeria*, traduït per mossèn Francesc Sureda i Blanes (Buenos Aires 1949), i a l'Editorial Araluce, el *Libro de las Bestias*, traduït també per mossèn Sureda i Blanes (Barcelona 1943).

La Maioricensis Schola Lullistica, pilotada per l'infatigable mossèn Francesc Sureda i Blanes, ha iniciat la publicació d'uns «Studia Monographica et Recensiones», dels quals han aparegut fins ara vuit fascicles.⁵ Anotem, entre els treballs que contenen, unes notes del P. B. Xiberta sobre la qüestió de l'ortodòxia lulliana a propòsit del mètode per a la demostració dels dogmes; un estudi de Karl Vossler (no Voosler, com és imprès repetidament) sobre Averroes i Ramon Lull; un altre de F. Sureda i Blanes sobre *Cábala y lulismo*; uns apunts de Francisco Elías de Tejada sobre *El pensamiento político catalán como trasfondo del mallorquín de la misma época*; unes pàginés de Fermín de Urmeneta y Cervera sobre el pensament social de Llull; unes altres de Jean-Henri Probst per a demostrar que *Le bienheureux Ramon Lull ne fut pas kabbaliste*; una descripció d'*El ms. luliano San Torcaz, S. C. I.*, per Enrique M. Pareja Fernández; un assaig de Ramon Sugranyes de Franch sobre Lull com a doctor de les missions; una anàlisi d'Abílio Martins sobre la filosofia de Lull en la literatura portuguesa medieval; *Une messe lulliste du début du dix-huitième siècle*, per Adam B. Gottrön; *Un quadrienni de producció lullística a València (1335-1338)*, per Josep Tarré; *La cronología catalana en la Edad Media y la muerte del beato Ramón Lull*, per Bartomeu Salvà; i les edicions de *De ostensione fidei catholicae* i *De inventione Dei*, per Friedrich Stegmüller, de *De vita divina* i *De trinitate trinitissima*, per P. Gálszecs, de *De Deo maiore et de Deo minore* per Joachim Giers i de *l'Ars infusa* per Salvador Galmés. Dues observacions, només, respecte a aquests «Studia»: ¿per què s'usa encara la forma Lull?, ¿per què s'exclou gairebé sistemàticament la llengua de Ramon?

1. Veg. les necrologies de J. RUBIÓ, «Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans», 1952, pàgs. 75-77, i de P. BOHIGAS, *BSCEH*, I (1952), 77-78.

2. Cf. *BSCEH*, I (1952), 95-97.

3. Cf. R. ARAMON I SERRA, «Estudis Romànics», III (1951-52), 289-291.

4. Cf. R. ARAMON I SERRA «Est. Rom.», I (1947-48), 249-250.

5. Cf. J. CARRERAS I ARTAU, «Est. Rom.», III (1951-52), 315-317. Cal anotar que alguns dels treballs inclosos en el «Studia» havien estat ja publicats anteriorment.

La mateixa Maioricensis Schola Lullistica ha publicat, en homenatge a Miquel Massutí i Alzamora, un recull d'articles d'aquest malaguanyat estudiós mallorquí sota el títol absurd de *Sus obras lulianes* (1951), que comprèn *La luz del Doctor, instrumento de apostolado* (inèdit), *La teoria lulliana de les marees*, *Una teoria medieval sobre la marea*, *Ramón Lull y la brújula* i *Ramón Lull y la alquimia*. També són editades per la Schola una excellent *Introducción bibliográfica a los estudios lulianos*, pel P. Miquel Batllori (1945); *Las previsiones científicas del Doctor Iluminado y el lullismo en Hispano-América*, d'Antonio Reyes (1950), i *Ramón Lull (Raimundo Lulio): Comentarios acerca de las ideas del filósofo*, d'Ignasi Blanes (1950).

Altres estudis recents sobre Llull o el lullisme a recordar: *Le bienheureux Ramon Lull, chevalier par hérité et par vocation*, per J. H. Probst (Mallorca, s. a.); *Ramón Lull y la Sociedad de las Naciones*, pel P. Andreu de Palma de Mallorca (Barcelona 1943); *El lullismo en Italia (Ensayo de síntesis)*, pel P. Miquel Batllori («Revista de Filosofía», II, Madrid 1944); *6 Genio y figura del iluminado maestro B. Ramón Lull*, pel P. Mauricio de Iriarte («Arbor», Madrid 1945); *7 Sobre la autenticidad del libro «De Benedicta tu in mulieribus», atribuido a Ramón Lull*, pel P. Bartomeu Salvà (Mallorca 1946), i la rèplica *Ramon Llull no és l'autor del llibre «Benedicta tu in mulieribus»*, per Salvador Galmés («Estudis Romànics», I, 1947-48); *Fool of Love*, per E. Allison Peers (London 1948); *8 Der Mainzer Lullismus im 18. Jahrhundert*, per Anton Ph. Brück (Mainz 1949); *9 Aspectos sociales del pensamiento de Raimundo Lulio*, per F. de Urmeneta («Revista Internacional de Sociología», VIII, 1950); *Bibliografía lulliana contemporánea (años 1935-1950)*, pel P. Benito Mendia («Archivum Franciscanum Historicum», XLIV, Brozzi-Quarachi 1951); *10 «Blanquerna» and «The Pilgrim's Progress» compared*, per Frank Pierce («Estudis Romànics», III, 1951-52); *Die Lullsche Kombinatorik (Ein erneuter Darstellungs- und Deutungsversuch mit Bezug auf die gesamt-europäische Philosophie)*, pel P. Erhard W. Platzeck («Franziskanische Studien», XXXIV, Münster 1952); *11 Der Plan eines lullistischen Lehrstuhles für Würzburg (1747-48)*, per Anton Ph. Bruck (Würzburg 1952).¹²

Bé que d'un contingut molt més ample, cal no oblidar ací la *Historia de la Filosofía española (Filosofía de los siglos XIII al XV)*, per Tomàs i Joaquim Carreras i Artau (Madrid 1939-43).¹³ De les mil quatre-cents pàgines que aproximadament conté l'obra, unes quatre-cents (al final del primer volum) són dedicades a la vida i l'obra de Ramon Llull i unes quatre-cents cinquanta (al començament del volum segon) formen una densa, interessant i ben elaborada història del lullisme. — R. A. I S.

Tres treballs sobre l'obra literària de Ramon Llull.— Martí de Riquer ha publicat, dins la col·lecció «El canto de los siglos», el *Libre d'Amic e Amat* i el *Desconhort* de Ramon Llull, acompanyats d'una traducció castellana. Cada un d'aquests textos va precedit d'un estudi; una introducció general obre el volum. Després d'un ràpid resum de la vida del gran escriptor mallorquí, el senyor Riquer passa a caracteritzar breument l'obra lulliana, primer des del punt de vista lingüístic, distingint, dins l'obra en llengua catalana, la solidesa i precisió idiomàtica de la prosa i la llengua arbitrària catalano-provençal de la poesia, i més tard les valors pròpiament literàries i místiques, i tanca aquest ràpid resum l'enumeració dels altres aspectes de l'obra del gran escrip-

6. Cf. P. BOHIGAS, «Est. Rom.», I (1947-48), 298-299.

7. *Id.*, 296-297.

8. Cf. J. CARBONELL, «Est. Rom.», III (1951-52), 312.

9. Cf. J. CARRERAS I ARTAU, «Est. Rom.», II (1949-50), 296-297.

10. Cf. J. CARRERAS I ARTAU, «Est. Rom.», III (1951-52), 311-312.

11. *Id.*, 313-314.

12. *Id.*, 314-315. Deixo d'anotar tres treballs recents referents a l'obra literària d'En Llull, dels quals el senyor Joaquim Molas dóna compte en aquest mateix «Butlletí», pàgs. 92-94).

13. Cf. J. RUBIÓ, «Est. Rom.», I (1947-48), 274-282.